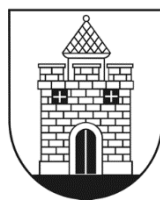

PRITARTA
Panevėžio miesto savivaldybės tarybos
2019 m. kovo ... d. sprendimu Nr. ...

**PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS
(KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS)
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2019 m. kovo 6 d.

Su veiklos ataskaita galima susipažinti Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje
www.panevezys.lt

IŽANGINIS ŽODIS

Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Misija

- **Padėti Panevėžio miesto savivaldybei valdyti finansus ir turtą, skatinti aukščiausių finansų valdymo standartų įgyvendinimą savivaldos sektoriuje bei efektyvų viešųjų paslaugų teikimą visuomenei.**

Vizija

- **Pažangi, profesionali, atvira įstaiga – geras patarėjas.**

Vertybės

- **kompetencija – esame savo srities profesionalai, darbą atliekame kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, skatiname kūrybiškumą, siekiame tobulėti, esame žingeidūs ir novatoriški;**
- **bendradarbiavimas – veikiamo išvien dėl bendro tikslo, dalijamės žiniomis ir patirtimi, diskutuojame ir geranoriškai padedame vieni kitiems;**
- **atsakingumas – esame atsakingi už savo darbus, sprendimus ir siūlymus, dirbame taip, kad galėtume didžiuotis Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ir jos veikla.**

1 pav. Tarnybos misija, vizija, vertybės

Tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako Savivaldybės kontrolierius – planuoja ir organizuoja Tarnybos veiklą, užtikrina jai pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą, atstovauja Tarnybai valstybės valdžios ir Savivaldybės institucijose, kitose įstaigose, organizacijose. Savivaldybės kontrolierius tvirtina Tarnybos struktūrą, pareigybių sąrašą, pareigybių aprašymus ir pareiginius nuostatus, Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus, atlieka kitas Tarnybos personalo valdymo funkcijas.

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Tarnybos veiklos veiksmingumas matuojamas atlikto darbo apimtimi ir rezultatų teigiamu poveikiu: įvykdėme visas 2018 metų veiklos plane numatytas audito ir kontrolės užduotis, parengėme ir pateikėme visas Savivaldybės tarybos sprendimams priimti reikalingas išvadas.

Veiklos veiksmingumą atspindi atlikus auditą ir kitas užduotis pasiekti tikslai, audituotų asignavimų valdytojų ir viešųjų juridinių asmenų finansinių ataskaitų didesnis informatyvumas, vidaus kontrolės ir finansų valdymo reikšmės supratimas, tikslingas lėšų ir turto panaudojimas, efektyvesnė, ekonomiškesnė, rezultatyvesnė veikla. Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, teikėme išvadas ir rekomendacijas – įgyvendinta 86,3 proc. audito rekomendacijų.

Tarnybai keliami reikalavimai įpareigoja siekti aukštos darbų kokybės ir kuriamų rezultatų poveikio didinimo, profesinės kompetencijos kėlimo, efektyvios, į rezultatus orientuotos, veiklos vykdymo. Tarnybos darbus siejame su strateginėmis vystymosi kryptimis – poveikiu, kokybe, sklaida:

- didindami Tarnybos veiklos rezultatų poveikį, siekiame skatinti rezultatyvesnius ir efektyvesnius viešojo sektoriaus subjektų veiklos procesus, Savivaldybės biudžeto lėšų taupymą ir efektyviai veikiančią vidaus kontrolės sistemą;

- gerindami Tarnybos veiklos kokybę, siekiame būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje. Savo darbui keliamo tik aukščiausius kokybės reikalavimus;
- didindami informacijos sklaidą visuomenei, veiklos rezultatus pristatome paprastai, profesionaliai ir patraukliai.

Visuomenės lūkesčiai, susiję su viešuoju sektoriumi savivaldoje, Tarnybą skatina būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje, efektyviai naudoti turimus išteklius. Siekdami veiklos efektyvumo didinimo, ir toliau planuojame tęsti darbus šiomis kryptimis:

- efektyviau panaudoti turimus žmogiškuosius išteklius, peržiūrint darbų apimtį ir pobūdį, stiprinant auditorių bendruomenę, dalinantis įgyta nauja patirtimi ir gerąja praktika;
- didinti audito rekomendacijų įgyvendinimą, rekomendacijų stebėseną orientuojant ne tik į procesą, bet ir į rezultatą, griežčiau vertinant rekomendacijų įgyvendinimo rezultatus turinio ir laiko aspektais;
- didinti kuriamų darbų kokybę – laikantis mūsų veiklą reglamentuojančių standartų ir etikos reikalavimų, siekti institucinės brandos ir efektyvaus išteklių naudojimo, aukštos asmeninės kompetencijos, skatinti mokymąsi ir dalinimąsi žiniomis;
- gerinti ryšius su suinteresuotomis šalimis – siekti įtraukti daugiau išorės suinteresuotųjų šalių ir kartu identifikuoti sisteminės, strateginės Savivaldybės problemas, patenkančias į metinį Tarnybos veiklos planą, organizuoti susitikimus, Tarnybos veiklos ir rezultatų pristatymus ir nuomonių apskaitimą.

Dėkojame visų audituotų subjektų vadovams ir darbuotojams už bendradarbiavimą ir geranorišką supratimą mums atliekant nustatytas funkcijas. Tikimės tolesnio konstruktyvaus dalykinio bendravimo ir bendradarbiavimo. Tikime, kad bendromis mūsų visų pastangomis pasieksime, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriai, taupiau, efektyviau ir racionaliau.

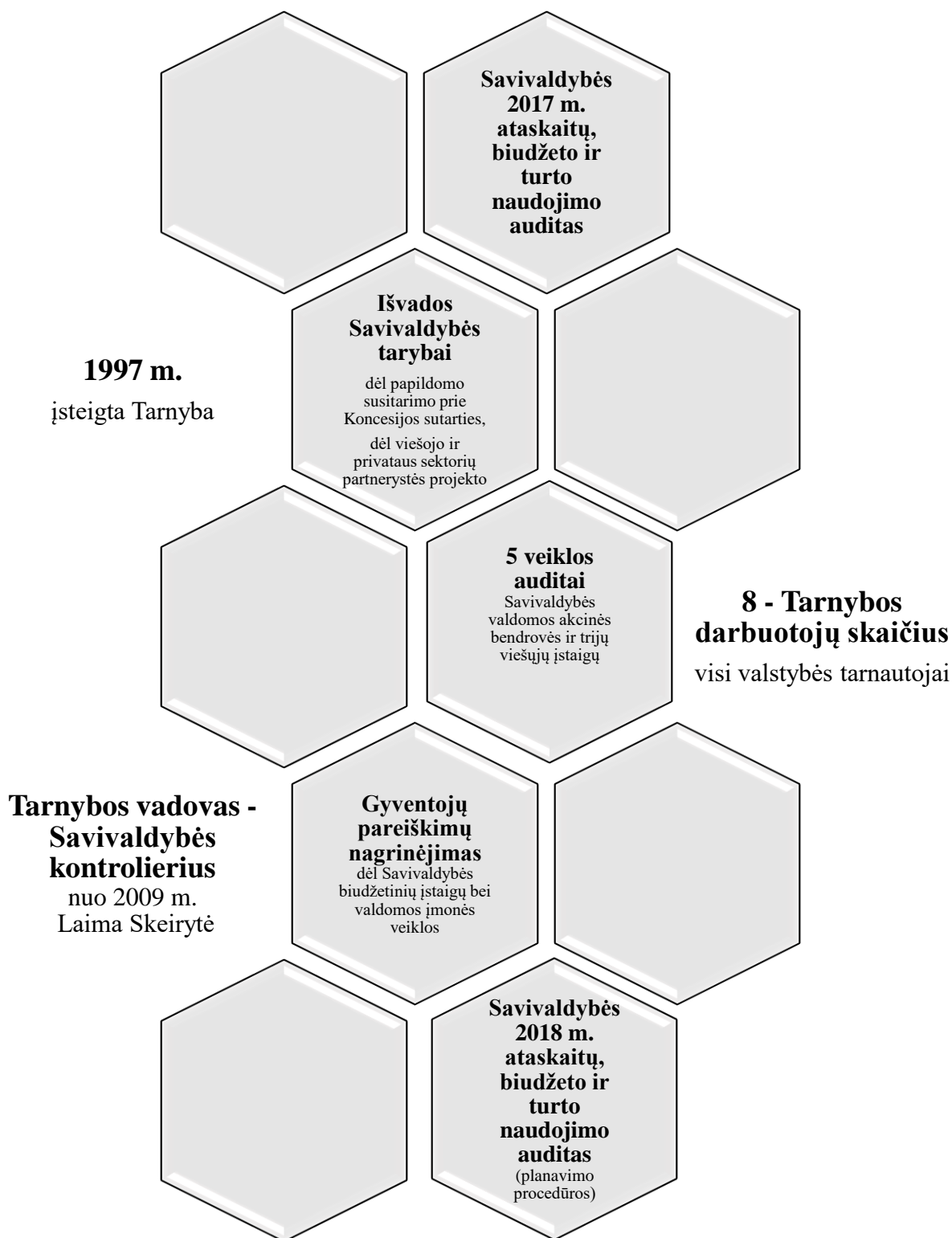
Pagarbiai,
Panevėžio miesto savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

TURINYS

1.	PAGRINDINIAI TARNYBOS VEIKLOS 2018 METAIS FAKTAI	4
2.	VEIKLOS ORGANIZAVIMAS	5
3.	AUDITŲ REZULTATAI.....	7
3.1.	Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas.	7
3.2.	Veiklos auditai	10
4.	IŠVADOS SAVIVALDYBĖS TARYBAI	12

1. PAGRINDINIAI TARNYBOS VEIKLOS 2018 METAIS FAKTAI

2 pav. Tarnybos veikla 2018 m.

2. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnybos funkcijos

Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas:

- atlieka išorės auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo, viešojo ir privataus sektorių partnerystės;
- nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais audito standartais, Valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, metodikomis.

Tarnyba yra juridinis asmuo – biudžetinė įstaiga. Tarnybos savininkė yra Savivaldybė. Steigėja ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybės taryba.

Profesinė etika. Veiklos viešinimas

Tarnybos valstybės tarnautojų elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, nustatytos įvairios prevencinės priemonės: Tarnybos valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, prieš pradėdant auditą pildo Nešališkumo ir nepriklausomumo deklaracijas. Auditai atliekami objektyviai ir nešališkai, Tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvauja su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto svetainėje www.panevezys.lt skelbiama informacija apie Tarnybos veiklą: visų darbuotojų veiklos užduotys, funkcijos, darbo užmokestis, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados. Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.

Audito kokybės užtikrinimas. Darbuotojų mokymas

Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos audito kokybės valdymo taisyklės, parengtos vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu, Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais.

2018 metais Tarnyboje vykdyta nuolatinė audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną. Kiekvieno darbuotojo atliktos audito procedūros prižiūrėtos ir peržiūrėtos, siekiant nustatyti, ar auditas atliekamas pagal audito planą ir programas, atliktas darbas ir gauti rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, išspręsti ir audito išvadoje bei rekomendacijose pateikti visi svarbūs audito klausimai, pasiekti audito procedūrų tikslai, padarytos išvados ir rekomendacijos atitinka darbo rezultatus ir pagrindžia nuomonę.

2018 metais Tarnyboje dirbo 8-i darbuotojai – valstybės tarnautojai. Tarnybos valstybės tarnautojai į pareigas priimti Valstybės tarnybos įstatyme nustatytais būdais – konkurso arba tarnybinio kaitumo. Visų darbuotojų išsilavinimas aukštasis universitetinis, visi turi pareigybės aprašymuose reikalaujamą darbo patirtį. Kiekvienais metais atliekamas visų valstybės tarnautojų metinis veiklos vertinimas. Reikalavimai profesinei kompetencijai nustatyti Vietos savivaldos

įstatyme ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose. Audito užduotis atlieka valstybės tarnautojai, turintys tam reikiamos kompetencijos ir gebėjimų.

Tarptautiniuose audito standartuose ir Valstybinio audito reikalavimuose, kuriais vadovaujasi Tarnyba, nustatyta auditą atliekančių darbuotojų pareiga – nuolat atnaujinti žinias ir tobulinti įgūdžius, reikalingus auditui atlikti. Vienas svarbiausių veiksnių, leidžiantis užtikrinti tinkamą ir efektyvų audito atlikimą, yra valstybės tarnautojo profesinė kompetencija. Reikalavimai Tarnybos darbuotojams yra nuolat didinami profesionalumo, atsakomybės, veiklos viešumo ir kitais aspektais. Norint išlaikyti tinkamą specialistų kompetenciją, būtina užtikrinti savalaikį ir efektyvų mokymą. 2018 metais Tarnybos darbuotojai dalyvavo vidutiniškai 40 valandų mokymuose viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų taikymo, finansinio ir teisėtumo, veiklos auditų metodikos ir kitais aktualiais funkcijoms vykdyti klausimais.

2018 metų veiklos planas

Veiklos planas rengiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją, vadovaujantis prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais.

Rengiant 2018 metų veiklos planą, atlikta Tarnybai teisės aktais nustatytų privalomų ir kitų funkcijų analizė. Nustatyti kiekybiniais ir kokybiniais aspektais reikšmingi audito subjektai, įvertinta Tarnyboje gauta informacija apie poreikį auditams bei Tarnybos žmogiškieji ištekliai.

Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas 2017 m. spalio 26 d. posėdyje¹ pritarė Tarnybos 2018 metų veiklos planui. Tarnybos 2018 metų veiklos planas buvo patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu ir teisės aktų nustatytais terminais pateiktas Valstybės kontrolei.

Atliktų auditų ataskaitos ir išvados pateiktos audituotiems subjektams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, audito rezultatai pristatyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

Tarnybos finansavimas 2018 metais

Tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba skiria biudžeto asignavimus. 95,9 proc. Tarnybai patvirtintų asignavimų skirti ir panaudoti Tarnybos darbuotojų – valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, darbdavio socialinei paramai – 190,6 tūkst. Eur, prekėms ir paslaugoms – 8,1 tūkst. Eur. Iš viso Tarnybai skirta ir panaudota 198,7 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų.

Savivaldybės tarybos sprendimu², vadovaujantis Tarnybos ir Savivaldybės administracijos sudaryta Centralizuoto buhalterinės apskaitos tvarkymo ir finansinio, ūkinio, materialinio aptarnavimo sutartimi, Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius. 2018 metais Tarnybos finansinės ataskaitos parengtos ir pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Bendrosios veiklos funkcijos

Tarnyba 2018 metais, be audito ir kontrolės funkcijų, vykdė ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas.

Savivaldybės kontrolierius išleido 77-is įsakymus veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais; parengti ir išsiųsti 106-i raštai įvairiais Tarnybos veiklos klausimais, gautas 61-as raštas, vykdyti prekių ir paslaugų viešieji pirkimai, atliktas korupcijos pasireiškimo Tarnyboje vertinimas, tvarkytas Tarnybos archyvas: suderinti ir patvirtinti 2016 metais užbaigtų bylų apskaitos dokumentai, suderintas ir patvirtintas įstaigos dokumentacijos planas ir t.t.

Savivaldybės kontrolierius ir Tarnybos valstybės tarnautojai pagal poreikį dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose. Savivaldybės kontrolierė dalyvauja Savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje, nuo 2013 metų yra išrinkta asociacijos Valdybos pirmininko pavaduotoja.

¹ Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto 2017-10-26 posėdžio protokolas Nr. 2KK-6.

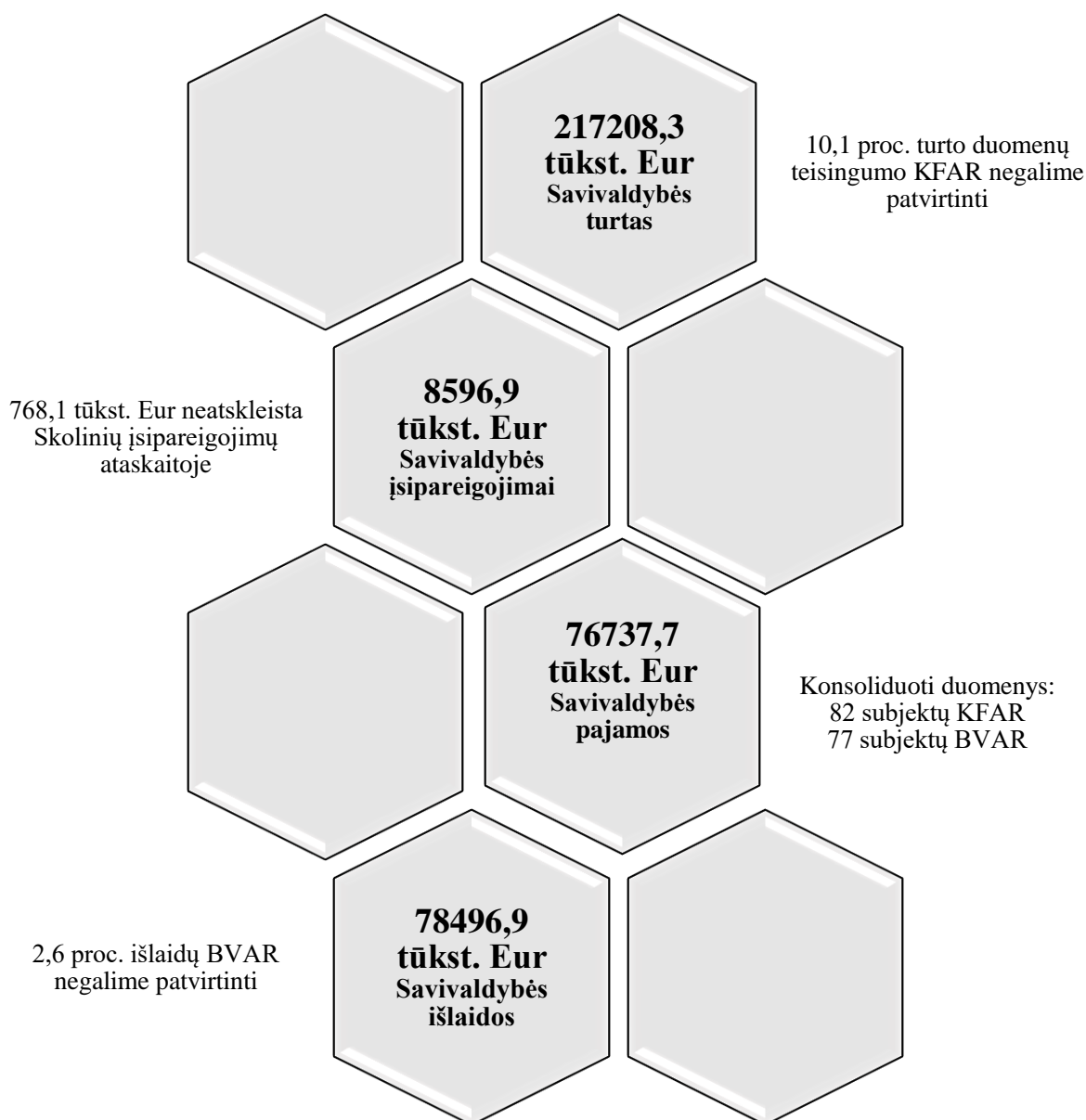
² Savivaldybės tarybos 2009-03-19 sprendimas Nr. 1-31-7.

3. AUDITŲ REZULTATAI

3.1. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas

Vykdydami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų nuostatas, atlikome Savivaldybės **2017 metų** konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio), Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą. Audito išvadoje pateikėme nuomones:

- dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų;
- dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų.

3 pav. Pagrindiniai Savivaldybės 2017 m. ataskaitų ir jų audito duomenys
(BVAR – Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys,
KFAR – Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys)

Audito tikslai:

- įvertinti Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;
- įvertinti Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo;
- įvertinti Savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą per 2017 metus.

Pagrindines audito procedūras reikšmingose srityse atlikome Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės išde ir 20-yje biudžetinių įstaigų, analitines audito procedūras – 13-oje biudžetinių ir 5-iose viešosiose sveikatos priežiūros įstaigose.

Pateikėme sąlyginę nuomonę dėl **Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio** duomenų – išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio - nustatėme Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje (Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje) Savivaldybės biudžeto išlaidų reikšmingų iškraipymų – sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Neatitikimus lėmė nepagrįsti dokumentais duomenys žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose, nes: negalėjome įsitikinti, kad einamojo (paprastojo) remonto darbų išlaidos (1421,9 tūkst. Eur) pagrįstai priskirtos Kitų pastatų ir statinių straipsniui; biudžetinei įstaigai vykdžius aplaidžią išlaidų apskaitą (išlaidų suma 615,1 tūkst. Eur), negalėjome patvirtinti, kad išlaidos nurodytos tinkamuose Biudžeto vykdymo ataskaitų straipsniuose.

Pateikėme sąlyginę nuomonę dėl **Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio** duomenų – išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2017 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2017 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio – nustatėme Savivaldybės konsoliduotųjų finansinės būklės atskaitos (ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, finansavimo sumų, išpareigojimų ir grynojo turto straipsnių), veiklos rezultatų atskaitos (pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų straipsnių) duomenų iškraipymus, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalime patvirtinti. Neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose, nes: dalis kelių ir gatvių Savivaldybėje neapskaityta bei tinkamai neinventorizuota (19272,5 tūkst. Eur); baigtų kapitalinio remonto darbų vertė (1677,2 tūkst. Eur) metų pabaigoje neiškelta iš esminio pagerinimo darbų į infrastruktūros ir kitų statinių grupę ir jiems neskaičiuotas nusidėvėjimas; negalėjome įsitikinti, kad patirtos išlaidos (1421,9 tūkst. Eur) gatvių einamajam remontui yra priskirtinos ilgalaikiam turtui – esminio pagerinimo darbams; neinventorizuotas bibliotekos fondas (391,6 tūkst. Eur); švietimo įstaigose netinkamai vykdoma bibliotekų fondų apskaita (538,2 tūkst. Eur); dėl nepakankamo apskaitos reglamentavimo negalėjome patvirtinti biologinio turto likučio sumos (53,4 tūkst. Eur); dėl to, kad keturios biudžetinės įstaigos netvarkė buhalterinės apskaitos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus arba tvarkė tik dalinai, negalėjome įsitikinti vienos biudžetinės įstaigos finansinių ataskaitų rinkinyje visų nurodytų sumų teisingumu ir trijų biudžetinių įstaigų – finansavimo sumų (6358,2 tūkst. Eur) ir finansavimo pajamų (1521,0 tūkst. Eur) sumų teisingumu.

Vertindami subjektų **Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams**, nustatėme pažeidimus turto valdymo, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymo ir naudojimo, vietinių rinkliavų reglamentavimo ir rinkimo, inventorizacijos atlikimo, darbo užmokesčio ir kt. srityse:

- *Pastatų eksploatavimui žemės sklypai naudojami nesudarius panaudos sutarčių*

Savivaldybėje nustatytais atvejais nesivadovauta Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių nuostatomis – pastatų eksploatavimui žemės sklypai naudojami nesudarius panaudos sutarčių. Neįforminus žemės sklypų naudojimo dokumentų ir šiuose dokumentuose nenustačius žemės sklypų naudojimo sąlygų, kyla rizika ar žemės sklypai apskaitomi tinkamai ir naudojami pagal paskirtį.

- *Savivaldybėje nėra nustatyta kaip skirstomos Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos, jos naudojamos nesivadovaujant eiliškumo nustatymo kriterijais*

Savivaldybės teisės aktais nėra reglamentuota, kas ir kokia tvarka priima sprendimus dėl remontuotinių objektų atrankos procedūrų. Infrastruktūros objektų projektavimo, remonto darbų eiliškumo sąrašas sudarytas nesivadovaujant nustatytais eiliškumo nustatymo kriterijais: įvertintų didesniu balų skaičiumi objektų neįtrauktos į objektų sąrašą, įtraukti objektai, kuriems netaikyti eiliškumo nustatymo kriterijai. Rekonstruotinių objektų sąrašas nepatvirtintas Administracijos direktoriaus įsakymu. Atrenkant žvyruotas gatves asfaltavimui, nustatyti kriterijai nebuvo taikomi.

- *Vietinių rinkliavų reglamentavimas ir rinkimas turi trūkumų*

Vertinome vietines rinkliavas už leidimų išdavimą atlikti kasinėjimo darbus Savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje bei įrengti išorinę reklamą Savivaldybės teritorijoje. Nustatėme, kad vietinių rinkliavų reglamentavimas kai kuriais atvejais neatitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Leidimus įrengti išorinę reklamą išduoda neturintis tam teisės asmuo, kai kurie leidimai išduoti pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, nevykdoma išorinės reklamos įrengimo, rinkliavos mokėjimo kontrolė.

- *Nepakankamai dėmesio skiriama vienai iš kontrolės priemonių – inventorizacijai*

Savivaldybės administracijoje netinkamai vykdant inventorizaciją, nebuvo aptiktos esminio pagerinimo darbų ir vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaitos klaidos, viena progimnazija laiku neinventorizavo turto – bibliotekos fonde esamų dokumentų.

- *Netinkamai taikyti teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų darbo apmokėjimą*

Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos darbo užmokesčiui, nustatytais atvejais naudotos netaikant arba netinkamai taikant teisės aktus, reglamentuojančius darbo apmokėjimą.

Pateikėme 88-ias **rekomendacijas** dėl finansinių ataskaitų duomenų tikslinimo ir Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo teisėtumo. Iš jų 2-i tapo nebeaktualios, 4-ios rekomendacijos neįgyvendintos, 5-ios rekomendacijos įgyvendintos iš dalies, 77-ios įgyvendintos rekomendacijos.

Rekomendacijų neįgyvendino du lopšeliai-darželiai – apskaita ir 2018 metais nebuvo tvarkoma pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus; kultūros ir meno įstaiga – netinkamai nustatytas darbo užmokestis darbuotojui; Savivaldybės administracija – liko neregamentuota, kas ir kokia tvarka priima sprendimus dėl remontuotinių objektų atrankos procedūrų. Atlikdami 2018 ir vėlesnių metų auditą, numatysime rizikas dėl neįgyvendintų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimo.

2018 m. rugsėjo mėn. pradėjome Savivaldybės **2018 metų** konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinį ir teisėtumo auditą. Audito tikslai:

– įvertinti konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio) duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;

– įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Parengta audito strategija, nustatytos reikšmingos ir rizikingos sritys, atliktas aukščiausio lygio vidaus kontrolės vertinimas. Audito procedūros vykdomos pas Savivaldybės 2018 metų biudžeto asignavimų valdytojus bei Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarančius viešojo sektoriaus subjektus. Audito išvada bus pateikta iki 2019 m. liepos 15 d.

3.2. Veiklos auditai

Veiklos auditais siekėme įvertinti, ar subjektai ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai naudoja turimus išteklius, kaip vykdo joms pavestas funkcijas; vertinome, ar Savivaldybė tinkamai įgyvendina valdomų subjektų veiklos – viešųjų paslaugų teikimo, priežiūrą ir kontrolę, ar dalyvauja bendrovių veiklos planavimo, organizavimo ir vidaus administravimo procesuose.

Viešosios įstaigos, kurių dalininkė yra Savivaldybė

- Panevėžio turizmo informacijos centras
- Panevėžio verslo konsultacinis centras
- Šv. Juozapo globos namai

Uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime

- Panevėžio gatvės
- Aukštaitijos vandenys (tęsimas)

4 pav. Veiklos audito 2018 m. subjektai

Atlikę auditus ir įvertinę audituotų subjektų veiklą, pateikėme audito išvadas:

- **VŠĮ Panevėžio turizmo informacijos centras**

1. Įstaigoje buhalterinė apskaita tvarkoma pažeidžiant Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatas.

2. Neįvertinamas veiklos efektyvumas – Įstaigos apskaitos duomenys yra nepatikimi, todėl veiklos efektyvumui vertinti apskaičiuoti rodikliai iš finansinėse ataskaitose pateiktų duomenų – apyvartinio kapitalo, turto, įsipareigojimų, pardavimų pajamų, pelno yra prieštaringi ir negali būti naudojamos išvadoms apie Įstaigos veiklos efektyvumą formuoti.

3. Įstaigos vidaus kontrolės sistema ne visais reikšmingais atžvilgiais sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus. Nepakankama kontrolė taikomų darbo teisės nuostatų, turto apsaugos, veiklos rizikos perkant prekes ir paslaugas srityse.

4. Nepakankama dalininkų veikla.

5. Neplanuojama Įstaigos veikla, neskatinama siekti geresnių veiklos rezultatų.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir **rekomendacijas**: Įstaigai – 4-ias, Savivaldybės administracijai – 2-i, kurias tinkamai įgyvendinus būtų geriau planuojama Įstaigos veikla, nustatomi tikslai ir būdai jiems įgyvendinti, būtų galima įvertinti pasiektus rezultatus, būtų analizuojama ir prižiūrima Įstaigos veikla ir būtų siekiama pelningesnės Įstaigos veiklos. Rekomendacijos neįgyvendintos.

- **VŠĮ Panevėžio verslo konsultacinis centras**

Veikla vykdoma efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai:

1. Įstaigos veikla planuojama ir vykdoma atsižvelgiant į strateginius tikslus.

2. 2017 m. Įstaigos veikla efektyvi.

3. Tinkami valdymo procesai, tačiau nepakankama kontrolė apskaitos ir viešųjų pirkimų srityse.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir **rekomendacijas**: Įstaigai – 2-i, Savivaldybės administracijai – 1-ą, kurias tinkamai įgyvendinus, Visuotinis dalininkų susirinkimas nustatytų paslaugų kainas ir tarifus, vadovo darbo funkcijas, būtų ištaisyti veiklos organizavimo trūkumai apskaitos ir viešųjų pirkimų srityse. Atlikę teiktų rekomendacijų vykdymo kontrolę

nustatėme, kad trūkumai inventorizacijos atlikimo srityje nėra ištaisyti, kitos rekomendacijos įgyvendintos.

- **VŠĮ Šv. Juozapo globos namai**

Įstaigos veikla vykdoma nepakankamai efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai:

1. Neplanuojama Įstaigos veikla ilguoju laikotarpiu. Įvykdyta didžioji dalis 2017 m. veiklos plano. 2018 m. didinamos veiklos apimtys.

2. Įstaigos veikla nepakankamai efektyvi.

3. Valdymo procesai tobulintini: asmenų apgyvendinimas Įstaigoje vykdomas nesivadovaujant Apgyvendinimo tvarkos aprašo nuostatomis, neskaidriai: nenustatytas vietų skaičius, apgyvendinami gyventojai, mokantys visą kainą, tačiau nesant savivaldybių sprendimų, nesant socialinių poreikių vertinimų, nėra aišku, kiek iš viso yra laukiančiųjų apsigyventi Įstaigoje asmenų.

Įstaigos direktorius vykdo jam Viešųjų įstaigų įstatyme ir Įstaigos įstatuose nustatytas vidaus administravimo funkcijas, tačiau kai kuriems dalykams skyrė nepakankamą dėmesį: nepakankama informacija veiklos ataskaitoje, laiku nedeklaruoti vieši ir privatūs interesai, Įstaigos paveldėtas didelės vertės nekilnojamas turtas parduotas neįvertinus tikrosios rinkos kainos pardavimo momentu.

4. Nepakankama Įstaigos veiklos priežiūra.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir **rekomendacijas**: Įstaigai – 6-ias, Savivaldybės administracijai – 2-i, kurias tinkamai įgyvendinus būtų nustatyti Įstaigos ilgalaikiai tikslai, prioritetinės kryptys, sudarytos prielaidos siekti nuoseklaus ar kasmetinio veiklos gerėjimo, efektyvesnės veiklos; būtų sudarytos prielaidos skaidriam gyventojų apgyvendinimo procesui, būtų vykdoma veiksmingesnė veiklos priežiūra, būtų ištaisyti veiklos organizavimo trūkumai turto ir išipareigojimų inventorizavimo, viešųjų pirkimų srityse. Rekomendacijų įgyvendinimo terminai – iki 2019 m. gegužės mėn.

- **UAB Panevėžio gatvės**

1. Bendrovės finansinių rodiklių analizė rodo nepakankamą veiklos efektyvumą.

2. Pajamos, gaunamos iš Savivaldybės biudžeto, sudaro 90,1 proc. visų gaunamų Bendrovės pajamų, o šiose pajamose, vykdant vieną iš su Savivaldybe sudarytų 7-ių paslaugų sutarčių – Infrastruktūros objektų priežiūros paslaugų ir remonto sutartį, uždirba 93,7 proc. pajamų. Bendrovei nelaimėjus šių paslaugų viešojo pirkimo konkurso, kiltų rizika Bendrovės veiklos stabilumui ir tęstinumui. Audito metu nesurinkome duomenų, kad Bendrovė vykdo tokios rizikos valdymo stebėseną – yra parengusi strategiją ar veiklos perorientavimo planus.

3. Neužtikrintas mokesčio už paviršinių nuotekų tvarkymą surinkimas: sukurta abonentų bazė apima labai nedidelę dalį abonentų. Tuo Bendrovė neužtikrina abonentų lygiateisiškumo principo laikymosi, nes nerenka mokesčių už paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas iš visų šios paslaugos gavėjų.

4. Nepakankamas vidaus administravimas: atskirais atvejais faktinis darbo apmokėjimas neatitinka darbo sutartyse sulygtų darbo apmokėjimo sąlygų, nesutarta arba neaiškiai sutarta darbo laiko norma, neapibrėžtos darbuotojo darbo funkcijos; dėl neapskaityto Savivaldybės patikėjimo sutartimi perduoto 280,3 tūkst. Eur likutine verte turto, netikslūs 2017 m. Bendrovės finansinių ataskaitų duomenys; neišvengta klaidų vykdant viešuosius pirkimus.

5. Netinkama Bendrovės veiklos priežiūra, neefektyvi valdysena: neįvertinamas veiklos rezultatyvumas, strateginiu veiklos planu nesiekiami didinti veiklos efektyvumą; metiniai investiciniai planai nesiejami su strateginiu planu; nepakankama valdymo ir priežiūros organų veikla.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir rekomendacijas: Bendrovei - 5-ias, Savivaldybės administracijai – 2-i, kurias tinkamai įgyvendinus būtų neiškraipyti finansinių ataskaitų duomenys, geriau planuojama Bendrovės veikla, nustatomi tikslai ir būdai jiems įgyvendinti, būtų galima įvertinti pasiektus rezultatus, būtų analizuojama ir prižiūrima Bendrovės veikla ir būtų siekiama pelningesnės Bendrovės veiklos. Taip pat būtų išrinkta kompetentinga, motyvuota ir nepriklausoma valdyba bei stebėtojų taryba. Būtų užtikrintas Bendrovės veiklos viešumas.

Atlikę teiktų rekomendacijų vykdymo kontrolę nustatėme, kad Bendrovė įgyvendino ne visas audito rekomendacijas: strategijoje nenustatė finansinių tikslų ir konkrečių priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijų; nenumatė priemonių rezultatyviam mokesčio už paviršinių nuotekų tvarkymą surinkimui: neidentifikavo abonentų ir nesukūrė pilnos abonentų duomenų bazės; su darbuotojais jų darbo sutartyse nesutarė dėl būtinųjų darbo sutarties sąlygų bei darbo laiko normos; neapibrėžė visų darbuotojų darbo funkcijų; neapskaitė patikėjimo teise valdomo Savivaldybės turto. Savivaldybės administracija rekomendacijas įgyvendino.

4. IŠVADOS SAVIVALDYBĖS TARYBAI

Taryba 2018 metais parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai dvi išvadas:

- dėl papildomo susitarimo Nr. 13 prie 2007 m. liepos 3 d. Koncesijos sutarties, sudarytos tarp Panevėžio miesto savivaldybės administracijos ir UAB „Panevėžio arena“ (ankstesnis pavadinimas – UAB „Miesto arena“), projekto

Šalys susitarė atidėti Koncesijos mokesčio indeksavimą ir palikti Koncesininkui mokamą koncesijos mokesį (49838,77 Eur (įskaitant PVM) per mėnesį), už laikotarpį nuo 2018 m. vasario mėnesio įskaitytinai iki 2019 m. sausio mėnesio įskaitytinai, o 2019 m. vasario 1 d. koncesijos mokesčiai būtų indeksuojamas Sutartyje nustatyta tvarka. Nuo 2017 m. vasario 1 d. pagal Sutartį indeksuotas koncesijos mokesčiai sudarė 49838,77 Eur įskaitant PVM per mėnesį. Koncesijos mokesčių indeksuojant Sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka, taikant koncesijos mokesčio indeksavimo metodiką, šio mokesčio padidėjimas 3,9 proc. sudarytų 51782,48 Eur/mėn., ir tai būtų 1943,71 Eur/mėn. daugiau, negu Sutartyje numatytas bei 2017 m. mokėtas koncesijos mokesčiai (49838,77 Eur su PVM per mėn.). Sudarius Papildomą susitarimą, finansinė našta, lyginant su Sutarties sudarymo metu priimtais įsipareigojimais, Savivaldybės administracijai nepadidėtų.

- dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Panevėžio gatvių apšvietimo sistemos modernizavimas“ įgyvendinimo tikslingumo

Vertinimo metu surinkome duomenis, kurie suteikė pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Panevėžio gatvių apšvietimo sistemos modernizavimas“ įgyvendinimas yra tikslingas: projekte išnagrinėtos projekto įgyvendinimo alternatyvos, identifikuotos projekto įgyvendinimo priežastys, paskaičiuota socialinė-ekonominė nauda; projektui būdingi viešos ir privačios partnerystės požymiai: privačiam subjektui ketinama perduoti veikla teisės aktais priskirta Savivaldybei, ją galima perduoti privačiam subjektui, Savivaldybės turtas privačiam subjektui bus perduodamas teisės aktuose numatytais būdais, numatytas rizikų pasidalinimas, įvertinta Savivaldybės galimybė prisiimti turtinius įsipareigojimus.

Svarbu paminėti, kad savivaldybės vykdomoji institucija - administracijos direktorius, yra atsakingas už susitarimais prisiimamų įsipareigojimų bei kitai šaliai suteikiamų teisių ar įgaliojimų atitikimą viešiesiems interesams. Pažymėta, kad įstatymų leidėjas, suteikdamas pareigą savivaldybės administracijos direktoriui laikytis viešojo intereso principo, nepateikė viešojo intereso sąvokos. Mūsų nuomone, tai reiškia, kad įstatymų leidėjas viešąjį interesą supranta plačiai ir suteikia teisę pačiam spręsti, ar pagal kompetenciją ir įgaliojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktų, atitinkamos funkcijos ar veiklos sritys atitinka viešąjį interesą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas yra pasisakęs³, kad viešuoju interesu laikytinas ne bet koks teisėtas asmens ar grupės asmenų interesas, o tik toks, kuris atspindi ir išreiškia pamatines visuomenės vertybes, kurias įtvirtina, saugo ir gina Konstitucija: visuomenės atvirumas ir darna, teisingumas, asmens teisės ir laisvės, teisės viešpatavimas ir kt., ir tai, kas yra objektyviai reikšminga, reikalinga, vertinga visuomenei ar jos daliai.

³ Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2006-09-21 nutarimas, byla Nr. 35/03-11/06.